

met behulp van het suffix *-io-* (= Germ. *-ja-*) of een suffixcombinatie *-inio-* of *-akio-* (= Germ. *-inja-*, *-akja-*) ofwel van de pluralisuitgang (in Germaanse gewesten is dit uiteindelijk een datief pluralis geworden, in Romaanse een accusatief pluralis). Daarentegen wordt in het bisdom Trier bv. de waternaam tevens als nederzettingsnaam aangewend zonder suffixtoevoeging.

Bedoelde grenzen zijn geen absolute grenzen, doch dichtheidsgrenzen : ten noorden van de Canche of de Authie nemen namen van het noordelijke type vlug of geleidelijk toe, ten zuiden ervan even vlug af, doch komen sporadisch voor tot aan de Seine.

Wegens het beperkte gebied bestreken door het woordenboek, heeft deze afbakening in het zuidwesten en het oosten evenwel slechts voorlopige waarde ; alleen in de Rijnprovincie, die helemaal binnen het raam van het woordenboek valt, mag het contrast tussen het noorden en het zuiden als een definitief gegeven beschouwd worden.

De geschetste vorming van nederzettingsnamen uit waternamen in het noordelijk gebied vertoont een zekere gelijkenis met de daar eveneens, hoewel schaars, optredende vorming van nederzettingsnamen uit waternamen met behulp van het Germaanse collectiefsuffix *-ipum* in de datief pluralis : Deuverden <*Dubripum* bij waternaam *Dubrō*, Asperden <*Aspuripum* bij waternaam *Aspurō*, Afferden <*Abaripum* bij waternaam *Abarō*. Het is net alsof de nederzettingsnaam een collectief is van de waternaam.

Vooraf het suffix vertoont vocaalwisseling *a i u ; e* en *o* zijn bij germanisatie verduisterd.

Niet alleen de suffixen komen (massaal) in het gehele gebied voor ; ook de stammen, die met elk van die suffixen kunnen gecombineerd worden, duiken overal op ; bv. *kan-* (= Germ. *han-*) :

kan-abio- : midden 12^e *Hanepe* > Hampe, RB Arnsberg ; 845 kop. ± 920 *in villa Hanapio* > Hannappes, arr. Vervins ; 1076 *in Hanapho* > Hennef, RB Keulen ;

kan-inio- : 10^e *Hannine* > Hennen, RB Arnsberg ;

kan-il-inio- : 1139 *Haneline* > Hallines, arr. Sint-Omaars ;

kan-akio- : 9^e kop. 10^e *Hanatce*, onb. in Holland ; 1152 *Hanez* > Hannêche, arr. Hoei ; 1186 *Heniz*, 1224 *Hanis* > Henis, arr. Tongeren ; 1122 *Hanic*, 1160 *Aniz* > Aniche, arr. Douai.

Zelfs de namen in hun geheel zijn vaak in een aantal exemplaren over het gehele gebied verspreid, bv. : Hartaing, arr. Valenciennes (1085-98 *Hartinio*) ; Hartange, arr. Borgworm (1104 kop. 13^e *Hartania*) ; Hertain, arr. Doornik (1070 kop. ± 1300 *Hertinium*) ; Herten, arr. Tongeren (1200 *Hertinis*) ; Kirchherten, RB Keulen (1117 *Hartene*) ; Herten, RB Münster (1066-81 kop. 12^e *Hertene*).

In dit noordelijk gebied bereiken de prehistorische nederzettingsnamen hun grootste dichtheid in Westfalen, Centraal- en Oost-Nederland, Wallonië en Noord-Frankrijk.

Het is vermetel, aan deze prehistorische taal, die zich bij de vorming van nederzettingsnamen duidelijk differentieert van haar zustertalen, een naam te willen geven.

bijgebracht door HANS KUHN in : *Vor- und frühgermanische Ortsnamen in Norddeutschland und den Niederlanden (Westfälische Forschungen, XII, 1959, pp. 5-44)*. Kuhn en Gysseling zijn in hun opvattingen over kernproblemen dicht tot elkander genaderd, doch staan bij de interpretatie van afzonderlijke feiten vaak diametraal tegenover elkaar.